ПОГОДЖЕНО
Роботодавець

_____
(підпис)
«____» _____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчально-виробничої роботи

_____

«____» _____ 2025 р.

Освітня програма

Професія: Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва
Код: 8331
Професійна кваліфікація: категорії А1, А2

Розглянуто та схвалено на засіданні
методичної комісії педпрацівників
автотранспортного та
сільськогосподарського напрямку
Протокол № 9 від 29 квітня 2025 р.

1. Зведена таблиця по модулям та предметам з професії Тракторист – машиніст сільськогосподарського виробництва категорії А1, А2

Навчальні предмети за видами підготовки	К-ть годин	Категорія А1				Категорія А2			
		Базовий блок	Тр А1-1	Тр А1-2	Всього годин Тракторист-машиніст с/г виробництва категорія А1		Тр А2-1	Тр А2-2	Всього годин Тракторист-машиніст с/г виробництва категорія А2
Загальнопрофесійна підготовка	**51**	**51**			**51**				
Основи галузевої економіки та підприємництва	**17**	17			**17**				
Основи трудового законодавства	**17**	17			**17**				
Інформаційні технології	**17**	17			**17**				
Професійно-теоретична підготовка	**636**	331	108	82	**521**	23	56	36	**115**
Енерго- та матеріалозбереження, раціональна робота	**15**	15			**15**				
Агротехнологія	**35**	20			**20**		5	10	**15**
Організація і технологія механізованих робіт	**79**	10	26	18	**54**	10	10	5	**25**
Правила дорожнього руху	**80**	80			**80**				
Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	**72**		28	16	**44**	3	14	11	**28**
Трактори	**151**	63	26	32	**121**	10	10	10	**30**
Сільськогосподарські машини	**96**	45	18	16	**79**		17		**17**
Основи слюсарної справи	**30**	20	10		**30**				
Основи безпеки дорожнього руху та перша медична допомога при дтп	**48**	48			**48**				
Технічне креслення	**30**	30			**30**				
Професійно-практична підготовка	**700**	60	312	156	**528**		111	59	**170**
Виробниче навчання	**336**	60	138	66	**264**		48	24	**72**
Виробнича практика	**364**		175	91	**266**		63	35	**98**
Державна кваліфікаційна атестація або поетапна	**14**				7				7

кваліфікаційна атестація									
Всього	**1387**				**1102**				**285**

2. Розподіл годин за предметами

Професія: Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва
Код: 8331
Професійна кваліфікація: категорії А1, А2
Бюджет навчального часу – 1383 год.
Загальнопрофесійна підготовка - 51 год:
Основи галузевої економіки та підприємництва – 17 год.
Основи трудового законодавства – 17 год.
Інформаційні технології -17 год.
Професійно – теоретична підготовка - 636 год.:
Енерго- та матеріалозбереження, раціональна робота – 15 год.
Агротехнологія – 35 год.
Організація і технологія механізованих робіт – 79 год.
Правила дорожнього руху – 80 год.
Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки – 72 год.
Трактори – 151 год.
Сільськогосподарські машини – 96 год.
Основи слюсарної справи – 30 год.
Основи безпеки дорожнього руху та перша медична допомога при д.т.п. – 48 год.
Технічне креслення – 30 год.
Професійно – практична підготовка - 696 год.:
Виробниче навчання - **336** год.
Виробнича практика – **364** год.
Державна кваліфі каційна (поетапна) атестація – 14 год.
Індивідуальне навчання керуванню гусеничним та колісним тракторами з потужністю двигуна до 73,5 кВт (до 100 к. с.) – 11 год.
Індивідуальне навчання керуванню гусеничним та колісним тракторами з потужністю двигуна понад 73,5 кВт (понад 100 к. с.) -7 год.

3.Таблиця відповідності ключових та професійних компетентностей навчальним предметам

	Професійні профільні компетентності	**Зміст компетентностей**	**Назви предметів**	**Кіль-кість годин**
БК.1	**Розуміння основ галузевої економіки та підприємництва**	**Знати:** норми продуктивності і витрати паливно-мастильних матеріалів на виконання основних механізованих робіт; шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, методи та засоби підвищення продуктивності праці; основні економічні процеси, відносини та явища, які функціонують та виникають між суб'єктами економіки (підприємствами, державою та громадянами); порядок створення приватного підприємства; порядок створення та заповнення нормативної документації (книга «доходів та витрат», баланс підприємства); порядок ліквідації підприємства; основи менеджменту (управління підприємством та розташування трудових ресурсів); зміст і правила оформлення первинних документів з обліку роботи машин (облікового листа тракториста-машиніста, шляхового листа та інших документів); основи маркетингу (як управляти продажами продукції); конкуренція (її види та прояви в економічних відносинах); основні фактори впливу держави (нормативно-законодавчу базу, податки, пільги, дотації) **Уміти:** оформляти первинні документи з обліку роботи машин (облікового листа тракториста-машиніста, шляхового листа та інших документів); написати бізнес-план; розрахувати: прибутковість, рентабельність та амортизацію підприємства; вирішувати задачі на 2 і більше дій (ситуацій), змодельованих на основі економічних ситуацій побуту (реального життя); організувати та відкрити власне приватне підприємство на засвоєних знаннях	**Основи галузевої економіки та підприємництва**	**17**

БК.2	**Розуміння основ трудового законодавства**	**Знати:** основи організації, оплати праці й соціально-трудових відносин у сільськогосподарському виробництві; основні трудові права та обов'язки працівників; положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору; соціальні гарантії та чинний соціальний захист на підприємстві **Уміти:** застосовувати норми трудового законодавства, відстоювати власні трудові права	**Основи трудового законодавства**	**17**
БК.3	**Розуміння та дотриманя правил дорожнього руху**	**Знати**: правила дорожнього руху в останній офіційній редакції **Уміти:** застосовувати вимоги Правил дорожнього руху при експлуатації техніки	**Правила дорожнього руху**	**80**

БК.6	**Розуміння та дотримання вимог енерго- та матеріалозбереження, раціональної роботи обладнання**	**Знати**: основи енерго- та матеріалозбереження; принципи раціональної роботи машин та обладнання **Уміти:** раціонально використовувати паливо-мастильні матеріали; раціонально і ефективно експлуатувати машини та обладнання	**Енерго- та матеріалозбереження, раціональна робота**	**15**
БК.7	**Розуміння та дотримання вимог агрономії**	**Знати**: основи агрономії; поняття про рослину як живий організм; грунти, їх утворення та класифікація; системи обробітку грунту; сівозміни та їх освоєння; живлення рослин та добрива; насіння і сівба;догляд за посівами; основні бур'яни, хвороби та шкідники сільськогосподарських рослин; засоби боротьби з бур'янами, шкідниками та хворобами сільськогосподарських культур; агробіологічні особливості зернових, зернобобових, технічних та овочевих культур; основи кормовиробництва та агробіологічні особливості кормових культур; основи плодівництва та виноградарства;основи меліорації грунтів; агротехнічні заходи із захисту грунтів від водної та вітрової ерозій; технології обробітку грунту; технології догляду за посівами; технології внесення добрив; основи захисту рослин; основи зрошення сільськогосподарських культур; сільськогосподарських культур; основні кормові культури та їх агробіологічні особливості: зернові, зернобобові, круп'яні культури; овочеві культури; кукурудза (на зерно); соя; картопля; цукрові буряки; соняшник; льон; ріпак **Уміти:** визначати основні сільськогосподарські культури, визначати основні типи грунтів, складати сівозміни, розраховувати потреби рослин у живленні, розробляти технологічні карти вирощування с-г культур, розробляти агротехнічні заходи із захисту грунтів від	**Агротехнологія**	**20**

		водної та вітрової ерозій		

БК.8	**Організація і технологія механізованих робіт**	**Знати:** основні відомості про будову тракторів і сільськогосподарських машин; організацію проведення механізованих робіт; основи раціонального використання машин; типи машинно-тракторних агрегатів та їх комплектування; експлуатаційні показники машинно-тракторних агрегатів; продуктивність машинно-тракторних агрегатів; способи руху агрегатів; витрати палива і мастильних матеріалів та шляхи їх економії **Уміти:** підбирати склад МТА згідно з нарядом на роботу та з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов; складати операційні та технологічні карти	**Трактори** **Сільськогоспо-дарські машини** **Організація і технологія механізованих робіт** **Виробниче навчання**	**63** **45** **10** **60**

БК.9	**Оволодіння основами слюсарної справи**	**Знати**: основні відомості про метали та сплави; допоміжні матеріали; захист поверхні деталей машин від корозі допуски, посадки та технічні вимірювання; технологіївиконання загальнослюсарних робіт; обладнання,інструмент, пристосування, вимірювальні засоби; дефекти деталей,та методи їх усунення; безпечні методи праці **Уміти:** готувати робоче місце; читати нескладні машинобудівні креслення; виконувати загальнослюсарні роботи: розмічання; рубання, виправляння та згинання металу; різання металу; обпилювання металу; свердління, зенкерування, зенкування, розвертання отворів; нарізування різьби, клепання, паяння, склеювання, шабрування; пригонку та припасування з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці	**Основи слюсарної справи**	**20**
БК.10	**Розуміння та дотримання вимог безпеки руху**	**Знати**: вимоги безпеки руху **Уміти:** застосовувати вимоги безпеки руху при експлуатації техніки	**Основи безпеки дорожнього руху та перша медична допомога при дтп**	**48**
БК.11	**Розуміння та оволодіння основами технічного креслення**	**Знати:**основи технічного креслення, призначення, види і застосування креслень у виробництві; основні поняття про розрізи і перерізи на кресленнях, види проекцій; поняття конструкторської та технологічної документації; поняття про складальні креслення; поняття про кінематичні схеми та принципові електричні схеми **Уміти:**читати креслення механізмів та вузлів обладнання, що використовується, кінематичні схеми та принципові електричні схеми; використовувати технологічну документацію	**Технічне креслення**	**30**

БК.12	**Використання інформаційних технологій**	**Знати**: основи роботи на персональному комп’ютері; вимоги до влаштування робочого місця та правила безпеки роботи на персональному комп’ютері **Уміти:** працювати на персональному комп’ютері в обсязі, достатньому для виконання професійних обов’язків	**Інформаційні технології**	**17**

4. Таблиця відповідності ключових та професійних компетентностей навчальним предметам

Код	Професійні компетентності	Зміст компетентностей	Назви предметів	Кіль-кість годин
ТрА1-1.1	Виконання основного та поверхневого обробітку ґрунту	**Знати:** вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів. Обрахування роботи і витрат, шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, способи та засоби підвищення продуктивності праці. Оформлення документації за пророблену роботу.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	4 4
		Знати: правила, способи та особливості виконання сільськогосподарських робіт машинно-тракторними агрегатами відповідно до вимог агротехніки та агротехнології.	Агротехнологія Трактори	2 4
		Знати: будова, принцип дії, експлуатаційні регулювання колісних і гусеничних тракторів потужністю до 73,5 кВт включно та сільськогосподарських машин.	Сільськогосподарські машини Трактори	2 4
		Знати: порядок проведення щозмінного технічного обслуговування. Правила охорони праці під час експлуатації та обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин; основні вимоги законодавства з питань охорони навколишнього середовища	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	2

		Уміти: готувати робоче місце, вживати заходів з метою уникнення шкоди для людей та довкілля; давати оцінку стану ґрунтів, переважаючих бур'янів, враховуючи взаємодію між властивостями ґрунту та можливостями використання; уникати, визначати та усувати пошкодження ґрунту; готувати поле до роботи.; Здійснювати щозмінне технічне обслуговування. Самостійно виконувати сільськогосподарські та інші механізовані роботи на колісних і гусеничних тракторах з потужністю двигуна до 73,5 кВт (до 100 к. с.), сільськогосподарських машинах, що агрегатуються з тракторами цієї потужності згідно з вимогами агротехніки та агротехнології, а саме: оранку, культивацію, дискування, боронування, вирівнювання, коткування; перевіряти якість виконаної роботи; проводити розрахунки, оформляти документацію. Комплектувати машинно-тракторні агрегати. Самостійно виконувати технологічні регулювання робочих органів сільськогосподарських та інших машин і пристроїв до них згідно з нарядом на роботу, а також з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов. Дотримуватись вимог охорони праці та збереження оточуючого середовища	Виробниче навчання Виробнича практика	12 21
ТрА1-1.2	Виконання посіву та посадки сільсько-господарських культур	**Знати:** агротехнічні вимоги до якості насіння. Агротехнічні вимоги до сівби.	Агротехнологія	4
		Знати: будову, класифікацію, принципи роботи с-г машин для посіву та посадки. Порядок налаштування с-г машин до конкретної роботи.	Сільськогосподарські машини	4
		Знати: вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів для сівби. Обрахування роботи і витрат, шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, способи та засоби підвищення продуктивності праці. Оформлення документації за проороблену роботу.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	6 2

		Знати: порядок проведення щозмінного технічного обслуговування. Правила охорони праці під час експлуатації та обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин; основні вимоги законодавства з питань охорони навколишнього середовища	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	2

		Уміти: готувати робоче місце, вживати заходів з метою уникнення шкоди для людей та довкілля; готувати поле до роботи. Підбирати та комплектувати склад МТА згідно з нарядом на роботу, а також з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов; здійснювати щозмінне технічне обслуговування; перевіряти та налагоджувати загальне функціонування агрегатів в режимі експлуатації; виставляти бортові прилади. Проводити відповідно до агротехнічних вимог посів та посадку: зернових; зернобобових; круп'яних; технічних; овочевих; картоплі; розсади овочевих культур; перевіряти якість виконаної роботи; проводити розрахунки, оформляти документацію. Дотримуватись вимог охорони праці та збереження оточуючого середовища	Виробниче навчання Виробнича практика	18 21
ТрА1 - 1.3	Виконання догляду за посівами сільсько-господарських культур	**Знати:** основні прийоми догляду за посівами та їх захисту. Вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів для догляду за посівами сільськогосподарських культур. Обрахування роботи і витрат, шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, способи та засоби підвищення продуктивності праці. Оформлення документації за проробленну роботу. Основні вимоги законодавства з питань охорони навколишнього середовища. Особливості обслуговування машин у разі застосування хімічних засобів захисту рослин.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	4 2
		Знати: агротехнічні вимоги до операцій з догляду за посівами сільськогосподарських культур.	Агротехнологія	4

		Знати: будову, класифікацію, принципи роботи с-г машин для догляду за посівами сільськогосподарських культур. Порядок налаштування с-г машин до конкретної роботи.	Сільськогосподарські машини	8

		Порядок проведення щозмінного технічного обслуговування.Правила охорони праці під час експлуатації та обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин;	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	4
		Уміти: давати оцінку культурам стосовно догляду за рослинами; готувати робоче місце, вживати заходів з метою уникнення шкоди для людей та довкілля; готувати поле до роботи. Підбирати та комплектувати склад МТА згідно з нарядом на роботу, а також з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов;; здійснювати щозмінне технічне обслуговування; перевіряти та налагоджувати загальне функціонування агрегатів в режимі експлуатації; виставляти бортові прилади. Проводити відповідно до агротехнічних вимог: механічний догляд за посівами; хімічний догляд за посівами; перевіряти якість виконаної роботи; проводити розрахунки, оформляти документацію. Дотримуватись вимог охорони праці та збереження оточуючого середовища	Виробниче навчання Виробнича практика	18 21
ТрА1-1.4	Виконання збирання сільсько-господарських культур	**Знати:** вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів для збирання с-г культур. Обрахування роботи і витрат, шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, способи та засоби підвищення продуктивності праці. Боротьба з втратами. Контроль за якістю робіт. Оформлення документації за пророблену роботу.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	6 2
		Знати: основні технологічні процеси і операції у процесі збирання с-г культур. Агротехнічні вимоги до них.	Агротехнологія	2

		Знати: будову, класифікацію, принципи роботи с-г машин для збирання с-г культур. Порядок налаштування с-г машин до конкретної роботи.	Сільськогосподарські машини	4

		Знати: порядок проведення щозмінного технічного обслуговування. Правила охорони праці під час експлуатації та обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин; основні вимоги законодавства з питань охорони навколишнього середовища	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	4
		Уміти: визначати стан с-г культур і поля; готувати робоче місце, вживати заходів з метою уникнення шкоди для людей та довкілля; готувати поле до роботи. Підбирати та комплектувати склад МТА згідно з нарядом на роботу, а також з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов; здійснювати щозмінне технічне обслуговування; перевіряти та налагоджувати загальне функціонування агрегатів в режимі експлуатації; виставляти бортові прилади. Проводити відповідно до агротехнічних вимог збирання причіпними агрегатами с-г культур: зернових; зернобобових; круп'яних; технічних; овочевих; картоплі; кормових культур; прядильних культур; перевіряти якість виконаної роботи; проводити розрахунки, оформляти документацію. Дотримуватись вимог охорони праці та збереження оточуючого середовища	Виробниче навчання Виробнича практика	18 21
ТрА1-1.5	Виконання приготування та внесення мінеральних і органічних добрив та ядохімікатів	**Знати:** вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів для приготування, транспортування, внесення мінеральних та органічних добрив і ядохімікатів. Обрахування роботи і витрат, шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, способи та засоби підвищення продуктивності праці. Контроль за якістю робіт. Оформлення документації за пророблену роботу.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	6 2

		Знати: технологія приготування мінеральних та органічних добрив і розчинів ядохімікатів.Способи та строки внесення добрив і ядохімікатів, агротехнічні вимоги.	Агротехнологія	6
		Знати: будову, класифікацію, принципи роботи с-г машин для приготування, транспортування, внесення мінеральних та органічних добрив і ядохімікатів. Порядок налаштування с-г машин до конкретної роботи.	Сільськогосподарські машини	4

		Знати: порядок проведення щозмінного технічного обслуговування Правила охорони праці під час експлуатації та обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин; основні вимоги законодавства з питань охорони навколишнього середовища	Комплексна система технічного обслуговуванн я і ремонту сільськогоспод арської техніки	4
		Уміти: готувати робоче місце, вживати заходів з метою уникнення шкоди для людей та довкілля; Підбирати та комплектувати склад МТА згідно з нарядом на роботу, а також з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов; здійснювати щозмінне технічне обслуговування; перевіряти та налагоджувати загальне функціонування агрегатів в режимі експлуатації; виставляти бортові прилади. Проводити відповідно до агротехнічних вимог приготування, транспортування, внесення мінеральних та органічних добрив і ядохімікатів; перевіряти якість виконаної роботи; проводити розрахунки, оформляти документацію. Дотримуватись вимог охорони праці та збереження оточуючого середовища.	Виробниче навчання Виробнича практика	12 21
ТрА1-1.6	Виконання заготівлі та роздавання кормів	**Знати:** вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів для заготівлі, приготування та роздавання кормів та силосу Обрахування роботи і витрат, шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, способи та засоби. підвищення продуктивності праці. Контроль за якістю робіт. Оформлення документації за пророблену роботу.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	6 2

		Знати: види кормів та умови їх використання. Технологія приготування кормів.	Агротехнологія	3
		Знати: будова, класифікація, принципи роботи с-г машин для заготівлі, приготування, роздавання кормів та силосу. Порядок налаштування с-г машин до конкретної роботи.	Сільсько-господарські машини	4
		Знати: порядок проведення щозмінного технічного обслуговування. Правила охорони праці під час експлуатації та обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин; основні вимоги законодавства з питань охорони навколишнього середовища	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	4
		Уміти: готувати робоче місце, вживати заходів з метою уникнення шкоди для людей та довкілля; Підбирати та комплектувати склад МТА згідно з нарядом на роботу, а також з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов; здійснювати щозмінне технічне обслуговування; перевіряти та налагоджувати загальне функціонування агрегатів в режимі експлуатації; виставляти бортові прилади. Проводити відповідно до агротехнічних вимог приготування, транспортування, роздавання кормів та силосу; перевіряти якість виконаної роботи; проводити розрахунки, оформляти документацію. Дотримуватись вимог охорони праці та збереження оточуючого середовища	Виробниче навчання Виробнича практика	18 21
ТрА1-1.7	Виконання зрошувальних робіт	**Знати:** вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів для зрошувальних робіт . Обрахування роботи і витрат, шляхи зниження собівартості виконуваних робіт, способи та засоби підвищення продуктивності праці. Контроль за якістю робіт. Оформлення документації за пророблену роботу.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	6 2

		Знати: технологія зрошувальних робіт	Агротехнологія	8

		Знати: будову, класифікацію, принципи роботи с-г машин для зрошувальних робіт. Порядок налаштування с-г машин до конкретної роботи.	Сільсько-господарські машини	8
		Знати: порядок проведення щозмінного технічного обслуговування. Правила охорони праці під час експлуатації та обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин; основні вимоги законодавства з питань охорони навколишнього середовища	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	4
		Уміти: готувати робоче місце, вживати заходів з та довкілля; Підбирати та комплектувати склад МТА згідно з нарядом на роботу, а також з урахуванням виробничих, технічних і погодних умов; здійснювати щозмінне технічне обслуговування; перевіряти та налагоджувати загальне функціонування агрегатів в режимі експлуатації; виставляти бортові прилади. Проводити відповідно до агротехнічних вимог приготування, зрошувальні роботи; перевіряти якість виконаної роботи; проводити розрахунки, оформляти документацію. Дотримуватись вимог охорони праці та збереження оточуючого середовища.	Виробниче навчання Виробнича практика	18 21
ТрА1–1.8	Виконання транспортних робіт	**Знати:** типи причепів. Загальна будова причепів і напівпричепів. Правила переоснащування машин та обладнання для руху по автомобільних шляхах і закріплення їх для транспортування, завантаження транспортного засобу й умови перевезення вантажів. Особливості перевезення небезпечних вантажів і тари з-під них. Дозвіл на їх перевезення. Особливості перевезення сипучих вантажів. Обов’язки водія під час перевезення вантажів. Обов'язки тракториста під час водіння тракторних поїздів.	Організація і технологія механізованих робіт Трактори	6 2

		Знати: порядок проходження тракторного поїзду. Установлення тракторних поїздів під навантаження та розвантаження сільськогосподарських вантажів.	Агротехнологія	8

		Знати: заходи безпеки під час зустрічних роз'їздів з тракторними поїздами на вузьких дорогах, поворотах, крутих підйомах та схилах. Запобіжні заходи під час водіння тракторних причепів в умовах бездоріжжя.	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	4
		Уміти: переоснащувати машини та обладнання для руху по автомобільних шляхах і закріплювати їх для транспортування відповідно до вимог безпеки дорожнього руху; вести сільськогосподарські тягачі та робочу техніку у громадському дорожньому русі з дотриманням Правил дорожнього руху; здавати техніку, оформляти документацію. Виконувати транспортні роботи на тракторах з дотриманням правил дорожнього руху та правил перевезення вантажів	Виробниче навчання Виробнича практика	24 28

Код	Професійні компетентності	Зміст компетентностей	Назви предметів	Кіль-кість годин
ТрА1 – 2.1	Виконання операцій технічного обслуговування	**Знати:** основні положення і елементи в системі технічного обслуговування машин. Засоби технічного обслуговування. Щозмінне технічне обслуговування, його роль у системі технічного обслуговування тракторів і сільськогосподарських машин. Роль періодичного технічного обслуговування в системі технічного обслуговування. Періодичність проведення технічного обслуговування тракторів і сільськогосподарських машин ТО-1, ТО-2, ТО-3. Порядок проведення технічного обслуговування №1 та №2 тракторів і сільськогосподарських машин. Зміст операцій сезонного технічного обслуговування під час переходу до весняно-літнього та осінньо-зимового періоду експлуатації. Безпечні методи праці	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки Трактори	2 4
		Уміти: визначати несправності простими діагностичними методами; Виконувати щозмінне технічне обслуговування та періодичне технічне обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин, на яких працює. Виконувати періодичне технічне обслуговування №1; №2 виконувати сезонне технічне обслуговування з дотриманням	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7

		технологічних вимог та безпечних методів праці		

ТрА1 – 2.2	Розбирання тракторів та сільськогосподарськ их машин на вузли і агрегати та їх миття	**Знати:** порядок приймання машин на ремонт, загальні вказівки щодо розбирання машин. Миття вузлів, деталей. Способи та порядок демонтажу двигуна, кабіни та інших вузлів і агрегатів трактора. Послідовність розбирання та складання простих з'єднань і вузлів. Технологічний процес розбирання двигуна, вузлів та деталей трансмісії, ходової частини, механізмів керування, гальм. Контроль якості роботи. Безпечні методи праці	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки Трактори	2 4
		Знати: інструменти, обладнання та пристосування, що використовуються під час розбирання.	Слюсарна справа	2
		Уміти: очищати і мити трактори та сільськогосподарські машини, готувати їх до ремонту; Користуватися інструментами та пристосуваннями для розбирання. Проводити демонтаж двигунів, вузлів та агрегатів трансмісії, ходової частини, механізмів керування, гальм та розбирати їх на агрегати, вузли та деталі з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7

ТрА1 – 2.3	Проведення нескладного ремонту тракторів, сільськогоспо дарськ их та інших машин, що з ними агрегатуються	**Знати:** види спрацювання та відновлення деталей машин Визначення технічного стану основних механізмів тракторів і робочих органів сільськогосподарських машин Вимоги до робочих органів грунтообробних, посівних, садильних, збиральних машин та машин для захисту рослин. Характерні дефекти робочих та допоміжних органів. Способи та технологія ремонту. Способи перевірки якості ремонту. Вимоги безпеки праці під час виконання ремонтних робіт.	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогоспода рської техніки Трактори	2 4

		Знати: інструменти та пристосування, що застосовують під час ремонту.	Слюсарна справа	2
		Уміти: готувати робоче місце; читати нескладні машинобудівні креслення, схеми, користуватись інструкціями з експлуатації машин. Визначати несправності тракторів, причіпних і начіпних знарядь та інших машин, що з ними агрегатуються простими діагностичними методами, усувати їх. Виконувати слюсарні роботи середньої складності з технічного обслуговування та ремонту тракторів, сільськогосподарських та інших машин, що з ними агрегатуються, а саме: ремонтувати типові з'єднання та деталі; приклепувати накладки до веденого диска зчеплення; проводити заміну гальмівних накладок; замінювати хрестовини і вали; складати карданні передачі; замінювати непридатні траверси; випрямляти рами холодним способом; правити борти і диски коліс; замінювати шпильки, втулки і гайки коліс; заточувати робочі органи с-г машин та проводити заміну деталей збірних одиниць; проводити демонтаж і монтаж коліс; вулканізувати камери з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7

ТрА1 – 2.4	Виконання технічного обслуговування та ремонту двигуна	**Знати:** характерні несправності двигуна. Технологічну послідовність розбирання механізмів та систем двигуна, складання двигуна з вузлів. Ремонт блока і головки блока циліндрів. Ремонт розподільчого механізму. Притирання клапанів вручну. Способи ремонту, пристосування та інструмент для ремонту. Ремонт систем мащення, живлення та охолодження двигунів. Характерні дефекти вузлів і деталей системи охолодження, мащення і живлення. Технологія розбирання вузлів системи охолодження, мащення і живлення. Заміна пошкоджених трубок. Припаювання трубок до опорних пластин. Збирання радіатора і контрольне випробовування. Ремонт системи живлення – паливний бак, фільтри палива, повітроочисники, паливопідкачувальний насос низького тиску. Випробовування форсунок на якість розпилювання. Контроль якості ремонту. Ремонт редуктора пускового двигуна. Технічне обслуговування двигуна	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки Трактори	2 <

ТрА1 – 2.5	Виконання технічного обслуговування та ремонту трансмісії трактора	**Знати:** характерні несправності трансмісії. Технологію розбирання та визначення видів спрацювань трансмісії. Порядок ремонту муфти зчеплення. Розбирання муфти зчеплення, виявлення дефектів. Наклеювання і наклепування накладок. Підбір і заміна пружин, підшипників. Збирання і регулювання муфти зчеплення. Перевірка якості ремонту.	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки Трактори	2 4

		Ремонт коробок передач тракторів. Розбирання, миття і вибраковування деталей, шестерень, втулок, валів, підготовка корпуса коробки передач для налагодження збірних або клеєних швів, накладних латок. Збирання коробки передач. Збирання механізму переключення передач. Перевірка якості роботи. Ремонт заднього моста колісних тракторів. Вибраковка деталей. Ремонт диференціала. Ремонт місць посадки підшипників на валах, корпусі диференціала і маточин коліс. Збирання заднього моста регулювання і перевірка якості ремонту. Технічне обслуговування трансмісії.		
		Знати: обладнання, інструменти для ремонту трансмісії трактора.	Слюсарна справа	1
		Уміти: розбирати муфти зчеплення, виявляти дефекти; наклеювати і наклепувати накладки; підбирати і замінювати пружини, підшипники; збирати і регулювати муфти зчеплення; перевіряти якість ремонту; ремонтувати коробки передач тракторів; розбирати, мити і вибраковувати деталі, шестерні, втулки,вали; готувати корпус коробки передач для налагодження збірних або клеєних швів, накладних латок; збирати коробки передач; збирати механізм переключення передач; ремонтувати задній міст колісних тракторів; вибраковувати деталі; ремонтувати диференціал; збирати задній міст; перевіряти якість ремонту і дотримуватись технологічних вимог та безпечних методів праці.	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7

ТрА1 - 2.6	Виконання технічного обслуговування та ремонту ходової частини і органів керування	**Знати:** характерні несправності ходової частини гусеничних та колісних тракторів та органів їх керування. Технологію розбирання та дефектування механізмів та деталей ходової частини та органів керування. Способи ремонту валу сошки, рульових тяг і важелів, педалей керування, шарнірних з'єднань. Дефектування маточин коліс та дисків, а також покришок та камер. Контроль якості робіт	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки Трактори	2 4

		Знати: обладнання, інструменти для ремонту ходової частини і органів керування.	Слюсарна справа	1
		Уміти: розбирати механізми та деталі ходової частини та органів керування тракторів. Проводити ремонт валу сошки, рульових тяг і важелів, педалей керування, шарнірних з'єднань. Ремонтувати гальмівні стрічки, замінювати гумові манжети та діафрагми. Ремонтувати ресори. Проводити місцевий ремонт покришок та камер. Збирати колеса. Контролювати якість виконання робіт	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7
ТрА1 -2.7	Виконання технічного обслуговування та ремонту гідравлічного та електричного обладнання	**Знати:** технологію розбирання агрегатів та приладів гідравлічного та електричного обладнання. Технічне обслуговування гідравлічного і електричного обладнання.	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки Трактори	2 4
		Знати: пристосування та інструменти для ремонту.	Слюсарна справ	1
		Уміти: розбирати та складати агрегати, вузли та деталі гідравлічної системи. Замінювати гумові ущільнення, сальники, шланги високого тиску. Розбирати прилади запалювання і освітлення тракторів; брати участь у ремонті електрообладнання; готувати акумуляторні батареї до зарядки;	Виробниче навчання Виробнича практика	12 14

		проводити технічне обслуговування агрегатів і приладів електрообладнання з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці		

ТрА1 – 2.8	Підготовка тракторів, сільськогосподарськ их і меліоративних машин та знарядь до зберігання	**Знати:** види та способи зберігання сільськогосподарської техніки. Підготовка машин до зберігання Матеріали для консервації і герметизації. Порядок виконання операцій. Технічне обслуговування машин у період зберігання. Зміст та послідовність виконання робіт щодо знімання машин із зберігання. Операції післясезонного технічного обслуговування сільськогоспо-дарських машин. Засоби ТО під час зберігання машин. Відповідальність за недбайливе використання та зберігання сільськогосподарських машин. Державні контрольні органи, їх права щодо вимог до експлуатації та зберігання сільськогосподарської техніки. Безпека праці.	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки Трактори	2 4
		Знати: обладнання для підготовки машин до зберігання.	Слюсарна справа	1
		Уміти: готувати робоче місце; перевіряти технічний стан машин, доставляти до місця зберігання; Готувати трактори, сільськогосподарські та інші машини і знаряддя до зберігання. Знімати вузли окремого зберігання; дофарбовувати; виконувати роботи із знімання сільськогосподарської техніки із зберігання з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці	Виробниче навчання Виробнича практика	18 28

Навчальний модуль ТрА1-3
Індивідуальне навчання керуванню гусеничним та колісним тракторами з потужністю двигуна до 73,5 кВт (до 100 к. с.)

Код	**Професійні компе-тентності**	**Зміст компетентностей**	**Назви предметів**	**Кількість годин**
ТрА1 – 3.1	Індивідуальне навчання керуванню гусеничним та колісним тракторами з потужністю двигуна до 73,5 кВт (до 100 к. с.)	**Знати:** призначення важелів і педалей трактора та прийомів користування ними. Значення показань контрольних приладів **Уміти:** запускати двигун, в тому числі при низьких температурах, Рушати трактором з місця до досягнення плавності руху. Керувати трактором на твердій каменистій та нерівній, слизькій та розбитій дорозі, підйомах та спусках, із зупинки та рушання з місця під час спускання з гори та підйому на гору, дотримуючись при цьому правил дорожнього руху. Під'їжджати заднім ходом до начіпного та причіпного знарядь; в’їзд в умовні ворота переднім, а потім заднім ходом до досягнення точності руху. водити трактор в агрегаті із сільськогосподарською машиною за зазначеними віхами і маркерними лініями. Керувати трактором у нічний час	Індивідуальне навчання керуванню гусеничним та колісним тракторами	11

Примітка: модуль ТрА1 – 3 вивчається учнями поза сіткою робочого плану паралельно з базовим блок

Модуль Тр А2-1

Код	Професійні компетентності	Зміст компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Тр А2 – 1	Виконання сільськогосподарських та інших механізованих робіт на колісних і гусеничних тракторах з потужністю двигуна понад 73,5 кВт (понад 100 к. с.).	**Знати**: будову, принцип дії, експлуатаційні регулювання колісних і гусеничних тракторів потужністю понад 73,5 кВт. Порядок проведення щозмінного технічного обслуговування.	Трактори Агротехнологія Організація і технологія механізованих робіт Виробниче навчання Виробниче практика	30 10 12 24 35
Тр А2 – 1	Розуміння правил способів та особливості виконання сільськогосподарських робіт машинно-тракторними агрегатами відповідно до вимог агротехніки та агротехнології	**Знати:** будову, класифікацію, принципи роботи с-г машин. Порядок налаштування с-г машин до конкретної роботи. Вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів. Оформлення документації за проороблену роботу.	Сільськогосподарські машини Агротехнологія Організація і технологія механізованих робіт Виробниче навчання Виробниче практика	17 5 13 24 28

Навчальний модуль ТрА2-2

Код	**Професійні компетентності**	**Зміст компетентностей**	**Назви предметів**	**Кількість годин**
Тр А2 –2.1	Виконання операцій технічного обслуговування	**Знати:** засоби технічного обслуговування. Щозмінне технічне обслуговування, його роль у системі технічного обслуговування тракторів і сільськогосподарських машин. Роль періодичного технічного обслуговування в системі технічного обслуговування. Періодичність та порядок проведення технічного обслуговування тракторів і сільськогосподарських машин ТО-1, ТО-2, ТО-3. Зміст операцій сезонного технічного обслуговування. Безпечні методи праці	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	4
		Уміти: виконувати щозмінне технічне обслуговування тракторів, сільськогосподарських машин, які експлуатує. Виконувати періодичне технічного обслуговування №1,2; виконувати сезонне технічне обслуговування з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7

Тр А2 – 2.2	Усунення нескладних несправностей тракторів, сільськогосподарських та інших машин, що з ними агрегатуються	**Знати:** види спрацювання та відновлення деталей машин Визначення технічного стану основних механізмів і робочих органів сільськогосподарських машин Вимоги до робочих органів ґрунтообробних та посівних машин. Характерні дефекти робочих та допоміжних органів. Способи та технологія ремонту. Інструменти та пристосування, що застосовують під час ремонту. Способи перевірки якості ремонту. Вимоги безпеки праці під час виконання ремонтних робіт	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	6
		Уміти: готувати робоче місце; користуватись інструкціями з експлуатації машин. Визначати несправності тракторів,	Виробниче навчання	6
		причіпних і начіпних знарядь і машин, що з ними агрегатуються, усуває їх. Виконує слюсарні роботи середньої складності з технічного обслуговування та ремонту тракторів, сільськогосподарських та інших машин, що з ними агрегатуються, а саме: ремонтувати та складати сівалки з вузлів та деталей. Розбирати обслуговуючі машини з використанням необхідних інструментів, пристосувань, під'ємного і транспортного обладнання. Визначати зношування і дефекти вузлів і деталей. Ремонтувати рами. Ремонтувати робочі органи грунтообробних машин. Дотримуватись технологічних вимог та безпечних методів	Виробнича практика	7

		праці		

Тр А2 – 2.3	Виконання технічного обслуговування та ремонту двигуна	**Знати:** характерні несправності двигуна. Технологічна послідовність розбирання механізмів та систем двигуна, складання двигуна з вузлів. Ремонт блока і головки блока циліндрів. Ремонт розподільчого механізму. Притирання клапанів вручну. Способи ремонту, пристосування та інструмент для ремонту. Ремонт систем мащення, живлення та охолодження двигунів. Характерні дефекти вузлів і деталей системи охолодження, мащення і живлення. Технологія розбирання вузлів системи охолодження, мащення і живлення. Обладнання, інструменти для ремонту радіатора. Заміна пошкоджених трубок. Припаювання трубок до опорних пластин. Збирання радіатора і контрольне випробовування. Ремонт системи живлення – паливний бак, фільтри палива, повітроочисники, паливопідкачувальний насос низького тиску. Випробовування форсунок на якість розпилювання. Контроль якості ремонту. Ремонт редуктора пускового двигуна. Технічне обслуговування двигуна	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	6
		Уміти: проводити технічне обслуговування та ремонт блока і головки блока циліндрів; ремонтувати розподільчий механізм; проводити технічне обслуговування і ремонтувати систему мащення; проводити технічне обслуговування і ремонтувати систему охолодження; проводити технічне обслуговування і ремонтувати систему живлення з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7

Тр А2 – 2.4	Виконання технічного обслуговування та ремонту трансмісії трактора	**Знати:** характерні несправності трансмісії. Технологія розбирання та визначення видів спрацювань трансмісії. Ремонт муфти зчеплення. Розбирання муфти зчеплення, виявлення дефектів. Наклеювання і наклепування накладок. Підбір і заміна пружин, підшипників. Збирання і регулювання муфти зчеплення. Перевірка якості ремонту. Ремонт механічних коробок передач тракторів. Розбирання, миття і вибраковування деталей, шестерень, втулок, шліцьових валиків, підготовка корпуса коробки передач для налагодження збірних або клеєних швів, накладних латок. Збирання коробки передач. Збирання механізму переключення передач. Перевірка якості роботи. Ремонт заднього моста колісних тракторів. Вибраковка деталей. Ремонт диференціала. Ремонт місць посадки підшипників на валах, коробці диференціала і маточин коліс. Збирання заднього моста регулювання і перевірка якості ремонту. Технічне обслуговування трансмісії	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	6

		Уміти: розбирати муфти зчеплення, виявляти дефекти; наклеювати і наклепувати накладки; підбирати і замінювати пружини, підшипники; збирати і регулювати муфти зчеплення; перевіряти якість ремонту; ремонтувати механічні коробки передач тракторів; розбирати, мити і вибраковувати деталі, шестерні, втулки, шліцьові валики; готувати корпус коробки передач для налагодження збірних або клеєних швів, накладних латок; збирати коробки передач; збирати механізм переключення передач; ремонтувати задній міст колісних тракторів; вибраковувати деталі; ремонтувати диференціал; збирати задній міст; перевіряти якість ремонту і дотримуватись технологічних вимог та безпечних методів праці	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7
ТрА2 – 2.5	Виконання технічного обслуговування та ремонту гідравлічного і електричного обладнання	**Знати:** технологію розбирання агрегатів та приладів гідравлічного та електричного обладнання. Пристосування та інструменти для ремонту. Технічне обслуговування гідравлічного і електричного обладнання. Порядок розбирання та складання агрегатів, вузлів та деталей. Їх дефектування	Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки	6
		Уміти: розбирати та складати агрегати, вузли та деталі гідравлічної системи. Замінювати гумові ущільнення, сальники, шланги високого тиску. Розбирати прилади запалювання і освітлення тракторів; брати участь у ремонті електрообладнання; готувати акумуляторні батареї до зарядки; проводити технічне обслуговування агрегатів і приладів електрообладнання з дотриманням технологічних вимог та безпечних методів праці	Виробниче навчання Виробнича практика	6 7

Навчальний модуль ТрА2-3

Код	Професійні компетентності	Зміст компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
ТрА2 – 3.1	Індивідуальне навчання керуванню гусеничним та колісним тракторами з потужністю двигуна понад 73,5 кВт (понад 100 к. с.)	**Знати:** призначення важелів і педалей трактора та прийомів користування ними. Значення показань контрольних приладів **Уміти:** запускати двигун, в тому числі при низьких температурах, Рушати трактором з місця до досягнення плавності руху. Керувати трактором на твердій каменистій та нерівній, слизькій та розбитій дорозі, підйомах та спусках, із зупинки та рушання з місця під час спускання з гори та підйому на гору, дотримуючись при цьому правил дорожнього руху. Під'їжджати заднім ходом до начіпного та причіпного знарядь; в’їзд в умовні ворота переднім, а потім заднім ходом до досягнення точності руху. Водити трактор в агрегаті із сільськогосподарською машиною за зазначеними віхами і маркерними лініями. Керувати трактором у нічний час	Індивідуальне навчання керуванню гусеничним та колісним тракторами	7

Примітка: модуль ТрА2 – 3 вивчається учнями поза сіткою робочого плану паралельно з базовим блоком